

НЕ СЛУХАЙМО ПОЛІТИЧНИХ ОРАКУЛІВ, НАМ СВОЄ РОБИТИ

12 грудня, після зустрічі з російським диктатором і воєнним злочинцем путіним президент Туреччини Ердоган заявив журналістам про перспективу швидкого миру і необхідність безпечного судноплавства в Чорному морі. А майже синхронно з цією заявою після російської ракетної атаки на Одещину в порту Чорноморська горів турецький пором. Турецьке МЗС відреагувало, закликавши обидві сторони (тобто агресора і жертву агресії) гарантувати безпеку судноплавства в Чорному морі. А вже 13 грудня у виключній морській економічній зоні України російський безпілотник атакував турецьке цивільне судно, що перевозило соняшникову олію до Єгипту. На судні було 11 громадян Туреччини.

Можна зрозуміти Ердогана: його, як і Трампа, цікавить передусім торгівля. Нехай навіть коштом України. Усвідомити прямий зв'язок між безпекою України та безпекою власної держави здатні не всі політики. Звідси й заяви про швидкий мир. І, як завжди в таких випадках, згадуєш, що світ це вже проходив, але, на жаль, нічого не навчився. «Нинішнє покоління радянських людей житиме при комунізмі!» – проголосив 1961 року на XXII з'їзді КПСР Хрущов. І де той комунізм і та КПСР?

І чи готова до миру росія? Адже цілі так званої СВО ніхто не скасовував, навпаки, ледь не щодня там наголошують на необхідності їх виконання. От і атакує росія нашу цивільну інфраструктуру, зокрема, електростанції. Сподівається, що, замерзнувши, попросимося в «братні» обійми. І знову несамохіть згадуєш, що світ це вже проходив.

... 8 лютого 1990 року перша бунтівна радянська республіка Литва відмовилась визнавати конституцію СРСР і рішення 1940 року про входження до його складу. 11 бе-

резня було ухвалено Акт про відновлення Незалежності Литви. Відповіддю імперського центру став підписаний 13 квітня президентом СРСР Горбачовим і головою уряду Рижковим ультиматум, в якому під загрозою економічних санкцій Литві пропонувалося в триденний термін відмовитися від претензій на незалежність. 17 квітня санкції було введено. Економічна блокада почалася з обмежень на постачання нафти й газу, а згодом низки товарів і сировини. Невдовзі розпочалася морська блокада.

23 травня Верховна Рада Литви звернулася до народів світу з приводу блокади. Між тим багатомісячні переговори між бунтівною республікою та імперським центром, який не бажав випускати її зі своїх пазурів, зайшли в глухий кут. У січні 1991 року до Вільнюса було введено війська, серед них і відомо нам після нападу РФ на Україну псковська дивізія ПДВ. Кульмінацією тих подій став штурм у ніч проти 13 січня Вільнюського телецентру, в якому загинули 14 мирних громадян, сотні людей були поранені.

Але вже в серпні 1991 року керівництву СРСР довелося виводити війська з Литви, а у вересні визнати її незалежність.

І ще одна цікава деталь. Вже після кривавих подій 1989 року в Тбілісі, 1990 року в Баку і між запровадженням блокади Литви та кривавими подіями січня 1991 року у Вільнюсі та Ризі, 15 жовтня 1990 року Горбачов став лауреатом Нобелівської премії миру. Ліберальний Захід і тоді шукав «хороших» росіян, радів новомосковському сленгу (*перестройка, гласність*) і падінню Берлінського муру, не замислюючись над майбутнім.

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ,
експерт Центру дослідження росії

На світлині 1991 року литовська дівчина на поваленому пам'ятнику Леніну у Вільнюсі